

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců Mgr. Daniely Zemanové a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobkyně **H. S.**, zastoupené Mgr. Anetou Bendovou, advokátkou se sídlem S. K. Neumanna 725, Hradec Králové, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 11. 2004, č. j. OAM-2586/VL-20-K03-2004, vedené u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 28 Az 2/2005, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 5. 2005, č. j. 28 Az 2/2005 - 26,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Odměna advokátky Mgr. Anety Bendové **s e u r č u j e** částkou 1279,30 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 11. 11. 2004, č. j. OAM-2586/VL-20-K03-2004, nebyl žalobkyni (dále též „stěžovatelka“) udělen azyl v České republice podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů; současně na ni nebyla vztažena překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu. Podle žalovaného nebyla žalobkyně členkou politické strany ani nevyvíjela činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod; nebyl tedy dán důvod pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu. Žalovaný uvedl, že důvodem žádosti žalobkyně o udělení azylu byla obava z jednání a vyhrožování místního prokurátora, jenž měl žalobkyni napadat pro její židovský původ a hrozit jí i její dceři zabitím. Žalobkyně však ani nevěděla, zda se její manžel, jenž měl primárně s uvedeným prokurátorem problémy, obrátil

na státní orgány v zemi původu. Žalobkyně dále uvedla, že po přestěhování do U. již žádné z popisovaných problémů neměla, vyjma nemožnosti najít zaměstnání. Obavy žalobkyně nelze podle žalovaného podřadit k důvodům pro udělení azylu; jednání bližší neidentifikovaného prokurátora vykazuje sice znaky kriminální činnosti, nebylo však způsobeno rasou, národností, náboženstvím, příslušností k sociální skupině nebo zastáváním politických názorů žalobkyní. Žalovaný zdůraznil, že po přestěhování do U. žalobkyně již žádné problémy neměla, a to ani pokud jde o její víru; nepravidelně navštěvovala synagogu. Před odjezdem do České republiky, k němuž ji motivoval manžel, jenž zde již v té době pobýval, byla stěžovatelka již bez problémů, které uváděla jako důvody pro udělení azylu. Žalovaný uzavřel, že u stěžovatelky nebyl shledán ani důvod pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Navíc podotkl, že ke kontaktu žalobkyně s prokurátorem vůbec nedošlo, nezná jeho jméno, sídlo jeho úřadu ani se neobrátila se svými problémy na státní orgány v zemi původu se žádostí o pomoc; její problémy byly převážně zprostředkované přes manžela. Žalovaný se dále vyjádřil k neudělení azylu podle § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona o azylu a obsáhle se vypořádal i s neexistencí překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu.

Rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 5. 2005, č. j. 28 Az 2/2005 - 26, byla zamítnuta žaloba proti tomuto rozhodnutí žalovaného. Soud uvedl, že žalovaný poskytl žalobkyni při pohovoru dostatečný prostor k tomu, aby objasnila svou žádost o udělení azylu; ze sdělení žalobkyně však nebylo možné dovodit její pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu. Soud pro stručnost odkázal na odůvodnění rozhodnutí žalovaného a zdůraznil, že pro udělení azylu je nezbytná objektivně existující obava z pronásledování z důvodů taxativně vymezených zákonem o azylu; to se však u žalobkyně neprokázalo. Na cílené otázky žalovaného navíc žalobkyně odpovídala neurčitě, nebyly jí známy podrobnosti, neboť jí je manžel údajně nesdělil apod. Soud dále uvedl, že informace poskytnuté žalobkyní se rozcházejí a je zde důvod pochybovat o jejich hodnověrnosti. Soud je přesvědčen, že stěžovatelka své předchozí výpovědi znevěrohodnila při jednání soudu, kde v rozporu s informacemi poskytnutými v řízení o udělení azylu tvrdila, že se s problémy pro židovský původ setkala rovněž v U.. Soud se dále ztotožnil s neudělením azylu žalobkyni podle § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona o azylu i s rozhodnutím o neexistenci překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu, neshledal ani žádné vady správního řízení a žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ve včasné kasační stížnosti stěžovatelka uplatnila důvody kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Námitky ohledně nedostatečně zjištěného skutkového stavu, jež žalobkyně uvedla v žalobě, se týkaly především nedostatečného obstarání podkladů žalovaným, pročez nemohla být objektivně posouzena ani otázka humanitárního azylu. Stěžovatelka uvedla, že odůvodnění rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu postrádá uvedení skutečností a úvah žalovaného; stěžovatelka si přitom je vědoma toho, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok. Odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaného však nelze podle stěžovatelky považovat za dostačující, neboť z něj nejsou seznatelné jeho úvahy. Soud měl podle stěžovatelky povinnost přezkoumat dostatečnost shromážděných podkladů pro rozhodnutí žalovaného podle § 14 zákona o azylu. Žalovaný přitom vycházel jen z obecných zpráv o zemi původu žalobkyně a v odůvodnění rozhodnutí se s jejich obsahem dostatečně nevypořádal. Stěžovatelka vytýká žalovanému, že se při posuzování podmínek pro udělení humanitárního azylu nevypořádal s tím, že otec stěžovatelky O. S. (zde jde zřejmě o omyl; podle správního spisu je O. S. manželem stěžovatelky H. S. – pozn. soudu) byl v roce 1997 na území České republiky nápomocen Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu při vyšetřování aktivit nelegálních skupin v České republice. Žalovaný ani soud se pak dostatečně nevypořádali ani s následky této

spolupráce poté, co se o ní dozvěděly ukrajinské státní orgány a následně rodinu pronásledoval prokurátor. Soud podle stěžovatelky pochybil, když neshledal vady správního řízení a konstatoval soulad napadeného rozhodnutí se zákonem. Stěžovatelka dále namítá, že i ze zprávy Ministerstva zahraničních věcí České republiky ze dne 12. 2. 2003, č. j. 105419/2003-LP, vyplývá, že přes oficiální možnost stížností ke státním úřadům a navzdory existenci úřadu ombudsmana je vymahatelnost práva na Ukrajině problematická a nevylučuje možnost nezákonného pronásledování osob ze strany státních orgánů. Stěžovatelka rovněž napadeným rozhodnutím vytýká nesprávné posouzení právní otázky překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu. Správní orgán ani soud se nezabývali postavením židovské menšiny na Ukrajině; v tom spočívá rovněž tvrzená nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu. Ze všech uvedených důvodů stěžovatelka navrhl, aby rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 5. 2005, č. j. 28 Az 2/2005 - 26, byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popřel oprávněnost jejího podání a uvedl, že jeho rozhodnutí i rozsudek soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. I pro řízení o kasační stížnosti žalovaný odkázal na správní spis, zejména na podání a výpovědi stěžovatelky v průběhu řízení o udělení azylu. Žalovaný označil za nedůvodný poukaz na pronásledování rodiny z důvodu činnosti manžela stěžovatelky pro Útvar pro odhalování organizovaného zločinu; manžel stěžovatelky navíc sám podal kasační stížnost proti zamítnutí žaloby směřující proti rozhodnutí o neudělení azylu. Pokud jde o židovský původ stěžovatelky, v řízení o udělení azylu žalobkyně neventilovala z tohoto důvodu obavy z návratu do vlasti. Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatelka v ní namítá důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. a jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

První důvod kasační stížnosti je uveden v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti rozhodnutí krajského soudu pro nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikována nesprávná právní norma, popřípadě je aplikována správná právní norma, která je však nesprávně vyložena. Stěžovatelka v kasační stížnosti vyslovila přesvědčení, že jí měl být udělen humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu a že na ni měla být vztažena překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu. Pokud jde o humanitární azyl, k jehož udělení žalovaný neshledal důvody, je vhodné – ač tuto skutečnost stěžovatelka nerozporuje – zopakovat, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok a správní soud proto takové rozhodnutí přezkoumává pouze v tom rozsahu, zda žalovaný při rozhodování nepřekročil zákonem stanovené meze správního uvážení, případně je nezneužil. Krajský soud ve svém rozsudku správně uvedl, že žalovaný měl pro rozhodnutí dostatek podkladů spočívajících v konkrétních zprávách i v informacích od samotné žalobkyně, a neshledal žádné pochybení v postupu žalovaného, jenž žalobkyni neudělil humanitární azyl; Nejvyšší správní soud se s tímto závěrem ztotožnil. Pokud jde o námitku týkající se splnění podmínek pro vyslovení existence překážky vycestování, v řízení o udělení azylu stěžovatelka neuvedla žádné důvody, jež by odůvodňovaly vyslovení překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu. Naopak v řízení bylo zjištěno, že v době odjezdu z vlasti po přesídlení do U. již

stěžovatelka neměla žádné potíže, ani ty problémy, které uvedla ve své žádosti o udělení azylu. Za této situace se tedy lze ztotožnit s názorem žalovaného i krajského soudu, že u stěžovatelky nebyl dán zákonný důvod pro vyslovení překážky vycestování. Tvzení stěžovatelky v kasační stížnosti o potížích v U. vzhledem ke svému židovskému původu jsou v rozporu s tvrzeními v řízení o udělení azylu, kde stěžovatelka uvedla, že v U. již žádné problémy neměla. Pokud jde o tvrzení týkající se situace manžela stěžovatelky, tyto důvody by mohly být případně posuzovány v rámci řízení o kasační stížnosti ve věci jejího manžela. Ze všech uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. není dán.

Další důvod kasační stížnosti je uveden v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto důvodně vytykanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Stěžovatelka spatřuje vadu řízení o udělení azylu v tom, že si žalovaný neopatřil dostatečné množství podkladů pro posouzení otázky udělení humanitárního azylu. V této souvislosti soud považuje za nezbytné zdůraznit, že v řízení o udělení azylu je nezbytná aktivita samotného žadatele o azyl. Žalovaný není povinen zjišťovat existenci důvodů pro udělení azylu, které žadatel sám neuvedl v průběhu řízení o udělení azylu. Z těchto důvodů ve skutečnosti, že žalovaný neshromažďoval důkazy a podklady pro rozhodnutí ohledně skutečností žalobkyní neuvedených ve správním řízení, nelze spatřovat vadu řízení, jež by mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí žalovaného. Věc lze tedy uzavřít tak, že krajský soud postupoval správně, pokud neshledal vady správního řízení; proto není dán důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Posledním důvodem kasační stížnosti stěžovatelky je tvrzená nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonnost rozhodnutí o věci samé, tedy důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí je třeba spatřovat v tom, že se rozhodnutí neopírá o důvody, které opodstatňují dospět k určitému výroku rozhodnutí. Podle stěžovatelky se soud dostatečně nevypořádal s přezkumem existence překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu, čímž měla být založena nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. K této námitce je zapotřebí poukázat na to, že v žalobním řízení stěžovatelka neuplatnila žádnou žalobní námitku vztahující se k nevyslovení překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu, se kterou by se krajský soud řádně nevypořádal. Pouhým subjektivním a obecně formulovaným přesvědčením žalobkyně, že – na rozdíl od názoru žalovaného i krajského soudu, s nimiž se Nejvyšší správní soud ztotožnil – splnila předpoklady pro vyslovení překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu, nemůže být založena nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu. Důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tedy není dán.

Nejvyšší správní soud ze všech uvedených důvodů kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Za této procesní situace se Nejvyšší správní soud již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s., neboť neúspěšné žalobkyni náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti

s kasační stížností žalobkyně žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly. Stěžovatelce byla pro toto řízení před soudem ustanovena soudem zástupkyní advokátka; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokátky částkou 1000 Kč za jeden úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu (dále jen „advokátní tarif“) ve znění účinném do 31. 8. 2006, a sice za první poradu s klientkou včetně převzetí a přípravy zastoupení. Soud advokátce dále přiznal 1 x 75 Kč paušální náhrady hotových výdajů (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Protože advokátka soudu doložila, že je plátkyní daně z přidané hodnoty (dále jen „daň“), zvyšují se náklady řízení o částku odpovídající dani, kterou je advokátka povinna odvést z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Částka daně vypočtená podle § 37 písm. a) a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí 204,30 Kč; odměna advokátky navýšená o daň tedy činí 1279,30 Kč. Zástupkyni žalobkyně se tedy přiznává celková náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 1279,30 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. října 2006

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu